

El regressiu

(8.903 caràcters. Aproximadament 50 minuts)

De seguida que va adonar-se que començava a rejoyenir, es va comprar un bastó. Sabia que era estípit, però tenia por que li ho notessin. El fill i la nora es van limitar a fer-li una pregunta discreta, a la qual ell contestà amb uns mots que treien importància a la cosa, si bé el to era volgudament preocupat:

—No és res; les comes que flauegen una mica...

En Darc, el nét, que tenia tot just deu anys, se n'enquimerà més:

—Avi, que et costa de caminar?

—Una mica...

—Tens més dolor, doncs?

S'hi avenia força, amb en Darc. Es passaven moltes estones plegats, i al nen li agradava que li contés coses de quan encara hi havia cotxes particulars o cases amb jardí. Ell havia arribat a temps de conèixer-ho, tot això, però ara de cotxes ja només en tenien alguns organismes especialitats, com els bombers, o els hospitals d'urgència, que combinaven el transport terrestre amb el transport aerí. El sotaciutat era una xarxa immensa i complicadíssima de metros, reforçada per una altra xarxa d'autobusos, pràcticament l'únic servei de superfície, ja que fins i tot els taxis eren helicòpters, ara. Quant als jardins..., com podia haver-hi jardins particulars si ja no quedava cap torreta, cap xalet, i tot eren edificis de deu pisos cap amunt, ben amuntegats l'un al costat de l'altre? La ciutat, d'altra banda, s'estenia ja ininterrompudament des de Malgrat a Tarragona, des del mar a Igualada, amb algunes zones tan densament poblades que eren conegudes amb el mal nom de «les formigueres». Unes quantes, eren pitjor que això. Hi havia edificis de cinc-cents pisos i més, molts d'ells posteriorment dividits i subdividits pels propietaris en apartaments d'una o de dues habitacions independents. La població d'algunes d'aquestes construccions es deia si arribava a les vuit mil persones, la majoria d'elles gent sense ocupacions gaire regulars, si no delinqüents professionals. Eren indrets en els quals la policia no s'atrevia a penetrar com no fos per motius poderosos i amb un desplegament de forces impressionant.

Comptava, precisament, amb amagar-se en algun d'aquests barris quasi impenetrables, incontrolats. En cap més lloc no se sentiria segur contra les brigades especials que, des de deu anys ençà, quan s'havien fet públics els primers casos de rejoyeniment, es dedicaven a la recerca i captura dels vells en els quals els

serveis mèdics havien apreciat allò que se'n deia «la regressió» i que era considerat una malura ara per ara inguarible. Per això els internaven en centres creats a corre-cuita, si bé eren poques les persones que arribaven a ingressar-hi. En general, amb l'excusa que havien intentat de fugar-se, les brigades les liquidaven abans. I les altres, d'una manera o altra, eren liquidades a l'hospital. El fet és que la regressió feia pànic, i ell ho comprenia molt bé. En un món ja superpoblat, sotmès a una regulació molt estricta de naixences, dos fills per parella a tot estirar, el rejuveniment dels vells era una autèntica amenaça. No era infreqüent el cas que els mateixos familiars de l'afectat per la malura el denunciessin a les autoritats. Normalment, però, no calia. L'examen mèdic anual, obligatori a partir dels setanta-cinc anys, anava detectant gairebé sense falla els senyals de regressió.

Fins a la consulta propera, disposava de set mesos ben bons, la qual cosa era una circumstància afortunada. També era afortunat que els primers símptomes se li fessin presents quan li faltaven tres setmanes per traslladar-se a casa de la filla, que vivia al barri que abans havia estat la ciutat de Mataré. Noi i noia, que feia anys que no es parlaven, havien convingut, abans de les renyines, que cadascun d'ells es faria càrrec del vell durant sis mesos cada any. Gràcies a aquest sistema de torns, tardarien molt, si feia les coses bé, a adonar-se de la seva fugida.

Va començar per enviar una carta a la filla per tal d'informar-la que aquest any no hi aniria; la nora, deia, tot just s'estava refent d'una pleuritis i, com que ell encara era prou apte, el necessitaven prop seu. La resposta, que no tardà a arribar, era si fa no fa com havia previst: ja sabia que els agradava de tenir-lo amb ells, però comprenien perfectament que, ateses les circumstàncies, no fes el viatge com cada any; ja es veurien l'any següent, doncs. Ni un mot, és clar, per lamentar la suposada malaltia de la cunyada. Estaven a mata-degolla.

Seguidament va enretirar els diners que, en previsió, tenia repartits en tres bancs i, el dia de la pretesa marxa, es va deixar acompanyar pel seu fill i pel nét a l'estació d'on cada deu minuts sortien els aerobusos que cobrien la zona de la costa-nord. Només pel nen lamentava l'engany. Què pensaria quan, a la fi, s'assabentés de la seva desaparició? Creuria, creurien tots, en un accident? O potser, en no trobar el cos, acabarien per endevinar la veritat? En aquest cas, estava segur que en Darc s'alegraria de l'astúcia del seu avi. Fos com fos, se'n va separar amb una pena que li esqueixava l'ànima; sabia que no el tornaria a veure mai més.

Va escollir la barriada del Besos, una de tantes «formigueres» de gent més o menys marginada entre la qual una cara nova no estranyaria. Com tots els indrets semblants, la població era poc estable i hi havia molts solitaris, homes i dones. Era curiós, però feia temps que li semblava haver observat que la proporció de persones sense lligams familiars creixia molt de pressa... La casa per la qual es decidí tenia tres entrades amb les seves corresponents escales, i dotze pisos d'altura. Cada pis era recorregut per un veritable laberint de passadissos amb tot de portes a la dreta i a l'esquerra. Algunes, quan el pis continuava en la seva forma original, quedaven relativament separades; d'altres, obertes després, en vendre's o llogar-se habitacions, s'obrien a tocar-tocar. No funcionava cap dels tres ascensors. Era, qüestió, doncs, de mirar d'instal·lar-se als baixos o, si no hi trobava res, al primer o segon pis.

Va tenir sort. La primera dona a la qual preguntà, va dir-li:

—Potser al fons, a tocar de la sortida d'urgència; aquesta tarda s'emporten el vell a l'hospital.

No era tan vell; un home, potser, d'uns cinquanta-cinc anys, però tan flac que la pell de la cara se li enganxava als ossos; després, en treure un braç de sota la flassada que el cobria, es va veure que tampoc no hi tenia gens de carn. Era, pràcticament, un esquelet.

També era l'amo del «pis», una sola habitació d'uns tres metres per dos i mig, la qual s'avingué a llogar-li a l'acte si ell no li demanava contractes ni rebuts. I els diners, trinco-trinco. Parlava lentament, en una veu baixa i rogallosa que gairebé no s'entenia, amb tot de pauses per reprendre alè. No va dir quin mal tenia, i ell no li ho preguntà. Fins després, quan ja se l'havien endut en una ambulància, no atinà que tampoc no li havia preguntat el seu nom.

A les sis ja estava sol i va fer l'inventari: un catre amb un únic llençol, a sota, i la flassada, vella, bruta i amb forats; una tauleta de fusta, sense pintar, amb un frego de gas damunt i una bombona de butà entre les potes; una cadira i una caixa llarga, com un taüt, però més alta, dins la qual hi havia unes quantes peces de roba, un llibre de remeis casolans i tot d'objectes de cuina: una olla, una paella, un got i coberts, tot, llevat de la paella, d'alumini. Al fons de la cel·la, a fregar del capçal del llit, el lavabo. No hi havia comuna ni cap finestra; l'únic llum era una bombeta que penjava del sostre. A les set, amb l'ajut del ganivet i de la forquilla, ja havia alçat un rajol sota el qual excavà un espai suficient per amagar-hi els diners, en una bossa

de plàstic. La rajola quedà una mica baldera, però ni hi feia res; n'hi havia d'altres, i el llit la protegia.

Després va sortir a recórrer el barri amb la intenció de localitzar els orinadors. Els més propers eren potser a cent cinquanta metres i, com va veure, la dona que en tenia cura els mantenia molt nets. Així i tot, per la nit, es va comprar un orinal. També adquirí un pany, perquè no sabia qui podia tenir les claus de l'altre. Durant set anys, va viure en aquell cau sense fer amistat amb ningú, sense que ningú el molestés. Del malalt que havia ocupat l'habitació no en tornà a sentir parlar mai, i va suposar que es devia haver mort. De segur que no tenia família i, quant als papers de propietat del pis, qui sap on devien parar! Va pensar que pràcticament, ara, podia considerar-se'n l'amo.

En arribar el moment en què s'hauria hagut de presentar a la revisió anual, la no compareixença a la qual solia provocar les persecucions de la brigada de la regressió, havia destruït els seus documents i, seguidament, amb un àcid, intentà de cremar-se als capcirons pel tal de borrar el dibuix digital gràcies al qual, si el detenien, l'haurien pogut identificar. Va renunciar-hi perquè el procediment era massa dolorós i, d'altra banda, les empremtes dels dits només les comprovaven en casos greus, de delictes majors.